

De sigarenfabriek van Arie Kruithof

Een kistje met Droste-effect

De prachtige Wigari sigarenkist die ik kocht op Marktplaats. Voorzien van een ronde zegel en een afbeelding van een rokende heer die een doosje Wigari in zijn hand houdt. Dit zogenaamde Droste-effect is een visueel effect, waarbij een afbeelding een verkleinde versie van zichzelf bevat. In theorie kan dit oneindig doorgaan, in praktijk gaat het zover door, als de resolutie van de afbeelding mogelijk maakt. De merknaam is eveneens in reliëf aangebracht op de deksel. Wigari is een samenvoeging van de namen van Arie en zijn zonen Willem en Gerrit.

Zo af en toe kom je op Marktplaats prachtige herinneringen tegen uit het verleden van de Hoeksche Waard. Zo kocht ik onlangs een sigarendoos van het merk Wigari; alleen de naam al doet bij kenners het hart sneller kloppen.

De sigarenmaker Arie Kruithof liet 33 jaar na zijn start aan de Molendijk een nieuwe fabriek bouwen aan de Oostkade. Het karakteristieke pand uit 1911 is nog altijd een blikvanger in het centrum van Oud-Beijerland. Ruim 70 jaar geleden werd de fabriek gesloten, sindsdien hebben diverse bedrijven hier hun activiteiten uitgeoefend.

De voormalige fabriek wordt de komende tijd omgebouwd tot een pand met appartementen: **Het Scheepmakerskwartier.**

Door Henk van den Heuvel (hudh1234@gmail.com)

Sigarenfabriek het wapen van Oud-Beyerland

In de krant 'De Standaard' van 12 januari 1934 verscheen het artikel 'Sigarenindustrie op de Hoeksche Waard'. Onderstaande tekst is een samenvatting daarvan.

Oud-Beyerland is een mooi en aanzienlijk dorp, met hier en daar vrij hoge, van aardige trapgevels voorziene huizen. De plaatsen, waar wij per bus zijn doorgekomen, wekken nu niet bepaald een grootse indruk, zodat de reiziger, die voor 't

eerst in z'n leven naar Oud-Beyerland onderweg is, wel het idee moet krijgen, dat hij naar een negorij is gereisd. Ons land is echter een land van tegenstellingen en als we dan ook na een tocht van een uur over dijken (die tussen haakjes niet al te breed zijn en waarop toch autobussen en vrachtauto's elkaar passeren), gearriveerd zijn, dan zijn we in een stadje van een 5, 6 duizend inwoners. Den toerist zij een bezoek dan ook dringend aangeraden en zoveel te meer, wanneer hij een

goede sigaar weet te appreciëren! Want uit Oud-Beyerland komen de tot in Nederlands Indië bekende sigaren van de firma, wier naam aan het hoofd dezès vermeld is. Vanuit Heinenoord naderend, ziet men geen fabrieksschoorstenen, het kenmerkende symbool van een industriestad. Er is dan ook heel weinig industrie, maar wel een belangrijke handel.

zorg worden gemaakt. Wanneer dat binnenwerk in het omblad is gerold, dan kan het duurste dekblad de fouten van de binnenfabricage niet meer rectificeren. De sigaar moet goed trekken en als hij dat niet doet door bijvoorbeeld onoordeelkundig spreiden van de tabak, dan kan het dekblad daarvan geen goeden sigaar meer maken. Goed vakmanschap is dus het eerste, en nu is de firma Kruithof in het scholen van vaklieden bijzonder geslaagd. Immers, haar sigarenfabriek was de eerste op de Hoeksche Waard en het benodigde personeel werd daarom natuurlijk van elders gerekruteerd. Tegenwoordig bestaat op een enkele uitzondering na, het

Van Molendijk naar Oostkade

De sigarenindustrie hier werd opgericht door den heer A. Kruithof in het jaar 1877, oorspronkelijk aan den Molendijk. Weinig vermoedde de oprichter, dat zijn zo bescheiden opgezette onderneming, hij begon met een 4 à 5-tal mensen, zou uitgroeien tot de tegenwoordige grootte, en dat zijn sigaren nog

eens een belangrijk afzetgebied zouden krijgen in onze Oost. Het is echter een oude waarheid, dat er voor kwaliteit altijd op onze aardbol nog wel plaats is en dat ondervond ook de heer Kruithof, die zich reeds in 1890 genoodzaakt zag een belangrijke uitbreiding te geven aan de oude fabriek. Dit was de eerste van een reeks uitbreidingen en verbouwingen, die door

het toenemend succes en de daarmee gepaard gaande vraag naar haar sigaren de directie eindelijk in 1911 aanleiding gaf een splinternieuwe moderne sigarenfabriek te bouwen aan de Oostkade. De geïnteresseerde lezer zal begrijpen, dat zulks niet zijn oorzaak vond in een zich uitbreidende afzet op de Hoeksche Waard, ofschoon ook daar wel steeds meer vraag naar Kruithof's sigaren kwam.

Nederlands Indië

Neen, drie jaren na de oprichting in 1877, dus 1880 gingen zijn sigaren reeds naar 't schone Insulinde (Nederlands Indië) teneinde de Deli-planters de sigaren te laten genieten, gemaakt van de tabak die zij zelf verbouwen! Tot op den huidigen dag hebben de heren Kruithof hun producten in de keerkriegen kunnen handhaven, ondanks een moordende concurrentie van later opgerichte fabrieken! Dat de afzet daardoor en mede door de crisis wel iets heeft geleden, spreekt, maar toch ontevreden is men niet, wat dan ook geen wonder is als men verneemt, dat enige seriëmer-

ken, die een 50-tal jaren geleden werden ingevoerd o.a. Niagara en Faust, nu nog 'hervorragend' zijn. Kwaliteit! Iedere onderneming heeft zoo haar eigen zakenprincipes. De Firma Kruithof huldigde altijd het principe van 'de betere sigaar' en dat zal niet weinig tot haar succes hebben bijgedragen! De sigarenindustrie, hoe modern ook geoutilleerd, huldigt 'im grozen Ganzen' nog altijd het principe handvormwerk-handwerk. Zou de toenemende mechanisatie van alle voortbrenging hier een halt worden toegeroepen? Het is wel merkwaardig, dat juist die enkele fabrieken, die tot het fabriceren van de totale-machinesigaren zijn overgegaan, niet het succes hebben ervaren, wat zij er van hadden verwacht.

Koning Rooker

Nu is een sigaar ook een teer iets. Het binnenwerk, de zogenaamde pop, is eigenlijk het belangrijkste en moet daarom met bijzondere

gehele veel grotere personeel (ten gevolge van de tijdsomstandigheden wat minder, maar in normalen tijd wel een 70 mensen bedragende) uit inwoners van Oud-Beyerland! De pioniersarbeid van den heer A. Kruithof heeft dus wel succes gehad. We hebben reeds de aandacht gevestigd op het degelijke Oud-Hollandsche kwaliteits-principe, dat de firma sinds de oprichting voorstaat. Ook hebben we enige merken genoemd, die speciaal in Indië zowel op de soos als in de huisrookkamer tot de bon-ton behoren. Hieraan worden nog toegevoegd, dat later de merken zoals Ovata, Bruintjes en Wigari in prijzen van 6 tot 10 ct. werden ingevoerd, waarvan in het bijzonder de laatste een grote toekomst schijnt tegemoet te gaan. De voortekenen zijn alleszins gunstig en de naam van de firma Kruithof is waarborg dat harerzijds alles in het werk zal worden gesteld om den reeds zo zeer verwende 'Koning Rooker' aan zich te verplichten.

De firma Hertzberger in de voormalige fabriek.